

Política | Actualitzat el 12/09/2016 a les 20:04

La Diada situa el RUI al centre del debat sobre el nou full de ruta

Puigdemont administra els temps de la seva aposta pel referèndum unilateral mentre els actors independentistes es posicionen per condicionar els canvis en l'estratègia cap a l'estat propi | Rajoy ignora la Diada i evidencia la inviabilitat del referèndum pactat

Manifestació independentista de la Diada | Adrià Costa

Cada Diada ha tingut, al cap de poques setmanes, conseqüències polítiques de primer nivell. L'any 2012, per exemple, la mobilització al carrer i la porta tancada de Mariano Rajoy van enterrar el pacte fiscal, i la marxa del 2014 va servir per augmentar la pressió sobre les institucions catalanes -i molt especialment sobre l'aleshores president Artur Mas- a l'hora de tirar endavant el 9-N. La manifestació d'ahir diumenge

(<http://www.naciodigital.cat/noticia/115692/imatges/aeries/diada/barcelona/tarragona/lleida/berga/salt>), menys nombrosa en termes absoluts però més que suficient per constatar la constància de l'independentisme, és el tret de sortida a unes setmanes que definiran els fonaments definitius del procés sobiranista.

La primera parada serà la qüestió de confiança del proper 28 de setembre, durant la qual el president Carles Puigdemont oferirà de nou a l'Estat una proposta de referèndum acordat per dirimir el plet entre Catalunya i l'Estat. La més que previsible negativa de la política espanyola, en funcions des del desembre, intensificarà el debat intern sobre el futur del full de ruta, pensat inicialment per superar el 50% dels vots a les urnes el 27-S i que ara busca un plus de legitimitat democràtica.

Des de fa uns mesos, una de les sortides plantejades és el referèndum unilateral d'independència (RUI). La CUP i Demòcrates de Catalunya són les formacions que hi aposten sense embuts, mentre que ERC veu amb bons ulls la idea sempre i quan es pugui "aplicar" el resultat

(<http://www.naciodigital.cat/noticia/115661/erc/condiciona/referendum/unilateral/al/fet/resultat/es/pugui/aplicar>) . "Hi ha d'haver les màximes garanties", ha assegurat el portaveu dels republicans, Sergi Sabrià, en roda de premsa. El mateix Puigdemont, segons el seu entorn, observa amb "simpatia" la possibilitat d'un referèndum d'autodeterminació unilateral.

L'endemà de la Diada, però, s'ha encarregat de contemporitzar amb la intenció d'administrar els temps del seu sí: "Si hi ha un referèndum organitzat pel Parlament ha de ser vinculant, ha de tenir els estàndards i totes les garanties", ha assegurat en una entrevista a *El Matí de Catalunya Ràdio* (<http://www.naciodigital.cat/noticia/115636/puigdemont/aposta/referendum/nom/si/factible>) .

Els debat intern al PDC amb el RUI

Aquesta frase entronca amb bona part dels temors que existeixen dins del Partit Demòcrata Català (PDC) a l'entorn del RUI, al qual alguns dels seus dirigents li veuen dificultats pràcticament insalvables. "Si el 9-N ja vam tenir problemes amb els funcionaris per una carta de María de los Llanos de Luna [delegada del govern espanyol a Catalunya] quan la consulta encara no estava suspesa pel Tribunal Constitucional (TC), ara encara seria pitjor", mantenen fonts nacionalistes consultades per **NacióDigital**.

Altres dirigents consultats situen altres hipotètics entrebancs. Són, bàsicament, dos: la participació dels contraris a la independència i el reconeixement internacional. Els ambaixadors internacionals que s'han acostat a Palau des que Puigdemont n'és el principal responsable han defensat la via del dret a decidir, i els responsables governamentals sempre els han posat de manifest la negativa de Madrid a acordar res en aquest sentit. El fet que Mariano Rajoy -que avui ha tornat a ignorar el clam de la Diada

(<http://www.naciodigital.cat/noticia/115668/rajoy/ignora/clam/diada>) davant del grup parlamentari del PP- estigui en funcions encara dificulta més una estratègia pactada, intentada ja l'abril del 2014 al Congrés dels Diputats.

Què passa si el Govern no se'n surt amb la via tolerada o pactada amb l'Estat? Les eleccions constituents, que ja apareixien en el programa electoral de Junts pel Sí amb el qual es va imposar a les eleccions del 27-S, segueixen a la recambra. Malgrat que dirigents del PDC veuen amb recel aquesta possibilitat -"es corre el risc de perdre davant d'un tripartit format per ERC, Podem i CUP", manté un alt càrrec del partit-, n'hi ha d'altres que segueixen pensant que és la via òptima. Amb Puigdemont, per cert, de candidat. "Encara que no sigui la seva prioritat, és l'únic que pot assumir el repte", manté una veu consultada. Públicament, el president ha fet saber que només serà cap de llista en cas que no hagi culminat el camí de la "postautonomia" i la "preindependència"

Tot plegat es debatrà camí de la qüestió de confiança i del debat de política general -autèntica prova de foc per a la unitat de l'independentisme al Parlament-, i s'hi mesclarà la negociació dels pressupostos. Unes converses que ja han començat i que s'aniran intensificant a mida que el vicepresident Oriol Junqueras confeccioni els números definitius. Dirigents del departament d'Economia i membres de l'executiva del PDC s'han obert a incloure partides relacionades amb un hipotètic RUI, però tot dependrà de l'acord polític que surti del proper mes d'octubre a la cambra catalana.

La CUP, de moment, ha apuntat que el referèndum vinculant és qüestió de "voluntat política" (<http://www.naciodigital.cat/noticia/115693/cup/respon/puigdemont/factivitat/referendum/questio/voluntat/politica?rlc=p1>) , però serà al Parlament on farà saber la seva opinió sobre el full de ruta. El clima entre els anticapitalistes i el Govern és més càlid, però encara s'han d'afermar les bases per encetar la nova etapa que s'obre aquesta tardor i que culminarà l'estiu vinent. Els anticapitalistes - no és cap secret- són partidaris de desobeir.

La posició de Puigdemont

Puigdemont ja ha fet saber, en públic i en privat, que la culminació "a les urnes" de procés serà el juny o el juliol del 2017. Les properes setmanes seran clau per saber en quin format la ciutadania s'acostarà als col·legis electorals i quin mandat jurídic -i polític- se'n derivarà. El president és partidari del RUI, però vol administrar els temps de la negociació amb la CUP i que un altre no de l'Estat a la consulta pactada serveixi per ampliar les majories i esbandir els dubtes que la idea genera en sectors del PDC propers a l'expresident Artur Mas, que no és partidari de "fer un altre 9-N".

La Diada ha posat la pilota a la teulada de les institucions catalanes, encarregades de dissenyar el nou mapa del procés i la fórmula que servirà per ratificar-lo en un context de xoc amb un govern espanyol que segueix en funcions. En bona part, pel pols independentista.

Què pensen i què defensen els actors independentistes

Partit Demòcrata Català (PDC): la formació hereva de Convergència, amb seriosos problemes per ser registrada al ministeri de l'Interior, té un debat intern obert sobre la culminació del procés. Puigdemont veu amb bons ulls el RUI, però vol que tingui les màximes garanties. Artur Mas, en canvi, no n'és partidari perquè sosté que el plantejament s'assembla al 9-N.

ERC: els republicans observen amb simpatia la possibilitat de fer un referèndum unilateral i mantenen que impulsaran les votacions que facin falta per validar el procés a les urnes. Com Puigdemont, ERC manté que la millor via serà aquella que tingui un resultat factible i aplicable.

CUP: els anticapitalistes fa mesos que defensen el RUI com la millor manera de tirar endavant el procés. Lliga amb la seva idea de desobediència -o obediència a les institucions catalanes davant d'un Estat que recorre als tribunals per frenar el camí a l'estat propi-, però no el posen com a condició per la qüestió de confiança.

Demòcrates de Catalunya: fermes partidaris del RUI, el partit hereu d'Unió -fortament enfrontat al PDC pel debat del nom- farà pressió davant Puigdemont per tal que el col·loqui dins del nou full de ruta.

ANC: el president de l'Assemblea, Jordi Sànchez, és un ferm partidari del referèndum vinculant. L'entitat va fer una consulta interna als afiliats per incloure'l al full de ruta, i va fer de la reivindicació un dels motius de la mobilització d'aquesta Diada. Òmnium destaca aquestes últimes setmanes (<http://www.naciodigital.cat/opinio/13728/fase/resolutiva/via/cuixart>) la necessitat d'ampliar la majoria, mentre que l'Associació de Municipis per la Independència (AMI) no ha pres posició.